

«Тасдиқ менамоям»

Ректори ДДТТ,
д.и.т., профессор Назарзода Х. Х.

«08» 02 с. 2024

ХУЛОСАИ

Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон

ба Алимова Муборак Алимҷоновна дар мавзӯи «Рушди бозори хизматрасониҳои алоқаи мобилий дар шароити рақамиқунонии иқтисодиёт», барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.05 – иқтисодиёти соҳаи хизматрасонӣ (08.00.05.01 – Савдо, хизматрасониҳои тиҷоратӣ ва маишӣ).

Диссертасия дар мавзӯи «Рушди бозори хизматрасониҳои алоқаи мобилий дар шароити рақамиқунонии иқтисодиёт» дар кафедари иқтисодиёт ва ташкили соҳибкории Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон иҷро карда шудааст.

Алимова Муборак Алимҷоновна, 1 – уми январи соли 1984 дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таваллуд шудааст.

Солҳои 2001-2006 Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро бо ихтисоси иқтисодчӣ хатм намудааст.

Солҳои 2006-2010 аспиранти Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

Солҳои 2010-2012 мутахассиси пешбари шуъбаи иқтисодиёти Ҷамъияти дорои масъулияташ маҳдуди Анзоб.

Аз соли 2012-2013 муовини сардори шуъбаи банақшагирии Ҷамъияти дорои масъулияташ маҳдуди Анзоб.

Аз соли 2013-2014 сарнозири шуъбаи равобити хориҷии департаменти равобити хориҷӣ ва масоили иҷтимоӣ оид ба ҳамоҳангозии лоиҳаҳои байналмиллаӣ, Донишгоҳи технологији Тоҷикистон, ш. Душанбе.

Аз соли 2014-2016 саромӯзгори кафедраи маркетинги соҳавӣ, Донишгоҳи технологији Тоҷикистон, ш. Душанбе.

Аз соли 2016-2016 мутахассис оид ба лоиҳаҳо ва гранти Донишгоҳи техникии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе.

Аз соли 2017-2019 корманди шуъбаи кор бо қӯдакони сарпарат дар

Ташкилоти байналмилалии «Международное добрососедство», шаҳри Душанбе.

Аз соли 2019-2021 Директори Ташкилоти ҷамъиятии «Рушди босуботи Тоҷикистон», шаҳри Душанбе.

Аз соли 2021 то 2023 муаллими қалони кафедраи иқтисодиёти ҷаҳон Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон.

Мавзӯи диссертасияи Алимова Муборак Алимҷоновна дар ҷаласаи Шӯрои олимони Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон аз 2 - юми сентябрь соли 2019, қарори №2 тасдик гардидааст.

Дар парвандай аттестатсионӣ, шаҳодатнома оид бе супоридани имтиҳонҳои номзадӣ мавҷуд аст.

Имтиҳонҳо аз фанни забони ҳориҷӣ (англӣ) ё баҳои 5 (аъло), фанни таърихи фалсафаи илм бо баҳои 4 (хуб) ва имтиҳони ихтисос бо баҳои 5 (аъло) супорида шудаанд.

Дар парвандай аттестатсионӣ рӯйхати корҳои илмӣ мавҷуданд, ки онҳо ба мавзӯи таҳқиқоти диссертатсионӣ даҳл дошта, бо шумсраи 16 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 1 то мақола дар маҷалаи илмии Scopus, 7 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандай Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр гардидаанд.

Роҳбари илмӣ: Рауфӣ Абдуғаффор доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор, профессори кафедраи маркетинги байналмилалии Донишгоҳи технологи Тоҷикистон.

Аз рӯи натиҷаҳои муҳокимаи диссертасия дар мавзӯи «Рушди бозори хизматҳои алоқаи мобилий дар шароити рақамикунонии иқтисодиёт», хулосаҳои зерин бароварда шуданд:

1. Мубрам будани мавзӯи диссертасия

Кори диссертационии Алимова Муборак Алимҷоновна дар мавзӯи «Рушди бозори хизматҳои алоқаи мобилий дар шароити рақамикунонии иқтисодиёт», ба масоили мубрами рушди алоқаи мобилий баҳшида шудааст. Марҳилаи нави рушди иқтисоди Тоҷикистон бештар бо рушд ва истифодаи самараноки алоқаи мобилий алоқаманд аст. Дар Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 рушди сармояи инсонӣ омили асосии рушди устувор дониста шудааст, ки самаранокии он бояд саривақтӣ ва самаранокии татбиқи ҳадафҳои стратегии Ҷумҳурии Тоҷикистонро муайян намояд.

Дар шароити имрӯза дар баробари ҳалли дигар ӯшкилоти иқтисодӣ дар назди давлат вазифаи рақамикунонии босуръати иқтисодиёт меистад. Марҳилаи аввалии бозсозии муносибатҳои иқтисодиро, бидуни низоми мусоири иттилоотию телекоммуникатсионӣ, ки барои идоракунии хочагиҳои дар низоми иқтисодиёти

миллӣ амалкунанда ниҳоят муфид ва фоидаовар аст, ғайриимкон мебошад. То ин дам истгоҳҳои алоқаи аналогии аз замони шуравӣ боқимонда, ки ба талаботи субъектҳои иқтисодӣ мувофиқат намекунад ва дар замони ҷанги шаҳрванди пурра ғайри қобили истифода гардида буданд ин вазифаи мураккабро ҳал намудан номумкин аст. Бартарафсозии мушкилоти мавҷуда ба истифодаи фановариҳои нахи рақамии замонавӣ, инфрасоҳтори мувофиқ, қадрҳои баландихтисос ва ғ. алоқаманд мебошад. Роҳи ҳалли масоил ба мавҷудиятэ сармояҳои ниҳоят қалон вобаста аст. Муҳим будани мавзӯи баррасишаванда низ ба омилҳои дар боло зикргардида алоқаманд буда, барои аз нигоҳи илмӣ ошкор намудани мушкилоти мавҷудда ва пешниҳоди тавсияҳои илман асоснок, ки ба усулҳои маҳсуси илмӣ алоқаманд мебошад, таҳқиқи мавзӯи мазкурро дар миссли Ҷумҳурии Тоҷикистон мубрам ва асоснок менамояд.

Диссертатсия бо забони илмӣ навишта шудааст, таҳқиқоти таҳассусии ба анҷом расонидашударо ифода менамояд, мақсади кор ба даст омадааст, масъалаҳо дар мувофиқат ба услубҳои интихобшуда ҳал гардидаанд, хуносатҳо ва пешниҳодҳо асоснок карда шуданд.

2. Мутобиқати ихтисос ва номи мавзӯй ба шиносномаи ихтисос ва муҳтавои диссертатсия

Кори диссертационии Алимова Муборак Алимҷоновна дар мавзӯи «Рушди бозори хизматҳои алоқаи мобилий дар шароити рақамеқунонии иқтисодиёт» бо мазмуни бандҳои шиносномаи ихтисоси **08.00.05** – иқтисодиёти соҳаи хизматрасонӣ (**08.00.05.01** – Савдо, хизматрасониҳои тиҷоратӣ ва майшӣ банди (III.) зербандҳои 3. – Ташаккул ва рушди бозори савдо, хизматрасониҳои тиҷоратӣ ва майшӣ; 24. – Рушди савдои шабакавӣ дар шароити муосир; 27. – Дастирии давлатии рушди савдои хусусӣ ва корпоративӣ дар малакат, минтақа ва соҳаҳо. 31.– Рушди технологияҳои рақамий дар савдои хизматрасониҳои тиҷоратӣ ва майшӣ, мувофиқ мебошанд. Диссертатсия мазкур барои ҳимоя тавсия дода шуд.

3. Алоқамандии мавзӯи диссертатсия ба самтҳон афзалиятноки рушди ilm, техника ва технология дар ҷумҳурӣ

Мавзӯи диссертатсия ба самтҳон афзалиятноки рушди илмҳои иқтисодӣ дар ҷумҳурӣ, аз он ҷумла ба масъалаҳои гузариши соҳаҳои муҳталифи иқтисоди миллӣ ба технологияҳои инноватсионию рақамий, ки дар Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, Консепсияи рушди иқтисодиёти рақами барои давраи то соли 2040 дарҷ гардидааст, робита дорад.

Инчунин мавзӯи таҳқиқот дар доираи нақшай дурнамои корҳои илмию таҳқиқотии Дошишгоҳи давлати тиҷорати Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025, иҷро гардидааст.

4. Навгонии илмии таҳқиқот

Навгониҳои илмии таҳқиқотро асосноккунии назариявию амалӣ, истифодаи афзорҳои амсиласозии иқтисодӣ-математикӣ, оптимизатсионӣ, инчунин такмили механизми танзими давлатии бозори хизматрасониҳои алоқаи мобилий дар шароити ташаккули иқтисодиёти рақамии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бар гирифтааст.

Натиҷаҳои асосие, ки дар заминаи таҳқиқоти диссертатсионӣ муаллиф ноил гардидааст, таҳияи мағҳумҳои хизматрасониҳои зоҳораи мобилий, бозори хизматрасониҳои алоқаи мобилий, таҳлили вазъи кунунӣ, таҳлили муқоисавии таҷрибаи давлатҳои хориҷӣ, таҳлили шохиси рушди соҳаи телекоммуникатсия, ки аз тарафи институтҳои байналмилалии иқтисодӣ ва Ссизмони Миллали Мутаҳид арзёбӣ карда мешавад, коркарди амсилаҳои иқтисодӣ - математикӣ ва оптимизатсионӣ, таҳияи самтҳои афзалиятнок, инчунин такмили механизми рушди бозори хизматрасониҳои алоқаи мобилий мебошанд.

Нуқтаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванд:

Ба ҳимоя натиҷаҳои зерини илмӣ - назариявӣ, методӣ ва амалии таҳқиқот пешниҳод гардидаанд, ки дорои унсурҳои навгонии илмӣ мебошанд:

- Муқаммалгардонии масоили назариявӣ, амалӣ, методҳо ва роҳҳои рушди БҲАМ вобаста ба шароити рақамикунонӣ;
- Таҳқиқи омилҳое, ки ба рушди ояндаи бозори хизматрасонии алоқаи мобилий дар шароити рақамикунонӣ иқтисодиёт таъсир мерасонанд;
- Таҳлили вазъи кунунии бозори хизматрасонии алоқаи мобилий дар шароити рақамикунонӣ ва рушди минбаъдаи иқтисодиёти миллӣ;
- Арзёбии омилҳои ҷузъӣ ва хусусиятҳои тарофавии хизматрасониҳои алоқаи мобилий бо дарназардошти вазъи пешниҳоди хизматрасонӣ;
- Таҳияи амсилаи иқтисодӣ – математикӣ, оптимизатсионии пешниҳоди алоқаи мобилий бо дарназардошти нишондиҳандаҳои ҷории хизматрасониҳо;
- Асосноккунӣ ва ошкорсозии самтҳои афзалиятнок, такмили механизми ташкилию иқтисодӣ ва таҳияи стратегияи ташаккули бозори хизматрасониҳои алоқаи мобилий.

5. Мутобиқати теъдод ва мазмуни интишороти натиҷаҳои илмӣ ба муҳтавои диссертатсия ва автореферати он

Муаллиф оид ба мавзуи таҳқиқшуда 16 мақола ва кӯрҳои илмӣ аз ҷумла, 1 то мақола дар маҷаллаи Scopus 8 то мақола дар маҷаллаҳо, ки Комиссияи олии

аттестацисонии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тавсияшуда, инчунин 7 то мақола дар кофронсҳои ҷумҳурияйӣ ва байналмилалӣ нашр намудааст.

Номгӯи муҳимтарин корҳое, ки моҳияти илмии диссертасияро ињикос менамоянд:

ФЕҲРИСТИ ИНТИШОРОТИ ИЛМИИ ДОВТАЛАБИ ДАРЁФТИ ДАРАҶАИ ИЛМӢ (БО ЗАБОНИ АСЛ)

а) Маҷалаи Scopus

[1-М]. Alimova M.A. Organizational and economic foundation of improving the quality of mobile communication services in the conditions of digitalization of the economy of the Republic of Tajikistan / M. Alimova // Journal of Data Acquisition and Processing Vol. 38 (2) 2023 P. 4430 – 4435.

б) Интишорот дар маҷаллаҳои тақризшаванда, ки аз ҷониби КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тавсия шудааст:

[2-М]. Алимова М.А. Нақши фановариҳои иттилоотӣ дар рушди бозори хизматрасониҳои таълимӣ / М.А. Алимова // «Паёми Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон». – Душанбе. 2022. №2(41). - С.417-421;

[3-М]. Алимова М.А. Маъсалаҳои рушди бозори хизматрасониҳои алоқаи мобилий дар Ҷумҳурии Тоҷикистон / М.А. Алимова // «Паёми Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон». – Душанбе. 2022. №3(42). - С. 73-77;

[4-М]. Алимова М.А. Самтҳои асосии инкишоғи мутаносиби бозори ҳадамоти иттилоотӣ дар асоси равиши захиравӣ дар ҶТ : М.А. Алимова // «Паёми Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон». – Душанбе. 2022. №4/1(43). - С. 237-243;

[5-М]. Алимова М.А. Потенциальные возможности формирования ИКТ-кластера на базе компаний мобильной связи города Душанбе / М.А. Алимова // Вестник Технологического университета Таджикистана №1(22), 2014. – Душанбе: «ЭР-граф», 2014. – С. 90-95;

[6-М]. Алимова М.А. Анализ основных региональных показателей развития рынка телекоммуникационных услуг / М.А. Алимова // Вестник Технологического университета Таджикистана, №1(22). 2014. – Душанбе: «ЭР-граф», 2014. -С.84-89;

[7-М]. Алимова М.А. Теоретические основы регионального рынка телекоммуникационных услуг / М.А. Алимова // Известия Академии наук Республики Таджикистан. Отделение общественных наук №6, 2013. – С.55-62;

[8-М]. Алимова М.А. Основные направления регулирования рынка телекоммуникационных услуг в условиях либерализации внешнеторговой деятельности / М.А. Алимова // Вестник Таджикского государственного национального университета (научный журнал). – Душанбе, 2010. №2/7(98). – С. 64-69.

в) Мақолаҳо дар дигар маҷаллаҳо ва маҷмӯи маводҳои конференсия:

[9-М]. Тулиев М.С., Алимова М.А. Арзёбии таъсири омилиҳо ба рушди хизматрасониҳои алоқаи мобилий / М.С., Тулиев, М.А. Алимова // Маводи конференсияи II – юми байналмилалии илмию амалӣ дар мавӯи «Рушди технологияҳои рақамӣ дар шароити муосир», бахшида «Бистсолаи омӯзиш ва

рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илм ва маориф (солҳои 2020 - 2040)» - Душанбе: ДДТТ, 2023. – 337 с. // С. 280 – 291.

[10-М]. Амонов С.С., Алимова М.А., Самтҳои асосии рушди муносибати бозори хизматрасонии иттилоотӣ дар асоси равиши захиравӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон / С.С. Амонов, М.А. Алимова // Конференсияи байналмилалии илмию амалӣ дар мавзуи Рушди технологияҳои рақамӣ дар шароити муосир баҳшида ба Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақеъӣ ва риёзӣ дар соҳаи илм ва маориф (солҳои 2020-2040). (27-28 декабри соли 2022). - С.111-116.

[11-М]. Алимова М.А. Особенности рынка услуг мобильной связи в условиях перехода Республики Таджикистан в цифровую экономику / М.А. Алимова // Экономика, Бизнес, Инновации. Сборник статей XXII Международной научно-практической конференции, состоявшейся 15 апреля 2023 г. в г. Пенза - С.142-146;

[12-М]. Алимова М.А. Нормативно-правовое регулирование области мобильных телекоммуникаций на примере Таджикистана / М.А. Алимова // Конференсияи байналмилалии илмию амалӣ дар мавзуи «Рушди фаъолияти соҳибкорӣ дар шароити иқтисоди рақамӣ» (17-18 ноября соли 2023) – Душанбе. 2023. -С 50-55;

[13-М]. Алимова М.А. Некоторые вопросы сбалансированного развития рынка информационно – коммуникационных услуг в Республике Таджикистан / М.А. Алимова // Масоили мубрами иктисади ва менеджмент дар Тоҷикистони муосир (маводи конфронси илмию амалии ҷумҳурияявӣ). - Душанбе: «Ирфон», 2012.-С.26-34;

[14-М]. Алимова М.А. Реорганизация предприятий, предоставляющих традиционные телекоммуникационные услуги / М.А.Алімова // Сиёсати саноатии Ҷумҳурии Тоҷикистон: Муаммоҳо ва дурнамоҳо. Маводи конфронси ҷумҳуриявии илмию амалӣ. – Душанбе. 2009 -С.172-174;

[15-М]. Алимова М.А. Особенности формирования рынка информационно – телекоммуникационных услуг в сфере образования / М.А. Алимова // Материалы международной конференции: «Повышение качества образования на основе использования информационных и коммуникационных технологий». 5-бмая 2008г.- Душанбе. - С. 46 – 48;

[16-М]. Алимова М.А. Проблемы развития телекоммуникации и внедрения информационных услуг на предприятиях на АПК / М.А. Алимова // Сиёсати аграрӣ дар Тоҷикистон: Мушкилот ва дурнамои пешрафт (Маводи конфронси илми – назариявӣ баҳшида ба 70 – солагии зодрӯзи устод Н. Гадоев, 28 – 29 – уми феврали соли 2008). - Душанбе. 2008. - С.132-136;

[17-М]. Алимова М.А. Формирование конкурентной среды в сфере предоставления телекоммуникационных услуг / М.А. Алимова // Национальная экономика: проблемы безопасности и конкурентоспособности. Материалы респ. науч.-практ. конф. (28-29 ноября 2007). - Душанбе. 2008. - С.231-234.

5. Мавҷудияти санадҳои тасдиқунандай татбиқи натиҷаҳои илмӣ дар истеҳсолот ё имконияти татбиқ намудани онҳо

Натицаҳои асосии назариявии диссертатсия дар мавзӯи «Рушди бозори хизматрасониҳои алоқаи мобилӣ дар шароити рақамиқунонии иқтисодиёт» дар ҷараёни таълими Донишгоҳи давлати тиҷорати Тоҷикистон истифода шудааст. Инчунин натицаҳои амалии диссертатсия ба таври таҷрибавӣ дар корхонаи Zet-mobile истифода гардидадааст, ки бо санади татбиқ тасдиқ мегардад.

Ҳамчунин натицаҳои илмию амалии таҳқиқоти диссертациониро дар фаъолияти Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ширкатҳои фароҳамоварандай хизматрасониҳои мобилӣ ва интернет ва дигар субъектҳои иқтисодӣ метавон истифода намуд. Санадҳои татбиқшаванда татбиқи натицаҳои амалии масъаларо инъикос менамояд.

6. Саҳми довталаб дар иҷрои таҳқиқоти диссертационӣ дар он ифода мегардад, ки нақшай иҷрои кори диссертационӣ: асосноккуниҳои назариявӣ, амалӣ ва таҷрибавӣ, коркарди амсилаҳои иқтисодӣ-математикӣ ва оптимизатсионӣ, муайяннамоии самтҳои афзалиятноки рушди минбаъдаи соҳа бо иштироки бевоситаи муаллиф гузаронида шудаанд. Бо таҳқиқоти мазкур муаллиф дар коркарди такмили механизми танзими давлатии бозори хизматрасониҳои алоқаи мобилӣ, муайянкунии самтҳои афзалиятнок, пешгӯии нишондихандаҳои асосии бозор, муайянсозии мушкилоти мавҷуда ва роҳҳои ҳалли онҳо саҳми муайян гузаштааст. Натиҷаҳо ва мӯҳтавои асосии нашршудаи диссертатсия, ки ба ҳимоя пешниҳод гардидаанд, саҳми шахсии муаллифро муаррифӣ менамоянд. Ҳулоса ва тавсияҳое, ки дар кори диссертационӣ таҳия гардидаанд, маҳсули афкори шахсии муаллиф мебошанд.

Қарори ҷаласаи кафедра

Баъди шунидан ва муҳокима намудани диссертатсияи Алимова Муборак Алимҷоновна дар мавзуи «Рушди бозори хизматрасониҳои алоқаи мобилӣ дар шароити рақамиқунонии иқтисодиёт» барои дарёғти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз аз рӯйи ихтисоси 08.00.05 – иқтисодиёти соҳаи хизматрасонӣ (08.00.05.01 – Савдо, хизматрасониҳои тиҷоратӣ ва майшӣ маҷлиси кафедраи иқтисодиёт ва ташкили соҳибкорӣ тақризи роҳбари илмӣ д.и.и., профессор А. Рауфи баромади аъзоёни даъватшудаи Шурои диссертационии 6D.KOA-012 назди Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон: д.и.и., профессор Раҷабов Р.К., д.и.и., профессор Нидоев Н., инчунин н.и.ф-м., дотсент Азимбоев А. дар асоси овоздиҳии кушода ва ҳулосаи пешниҳодгардида оид ба мутобиқати ихтисос ва номи мавзӯъ ба шинономаи ихтисос, навғонии илмӣ, аҳамият ва ҳулосаҳои диссертатсия, инчунин натицаҳои корҳои нашршудаи диссертатсияи Алимова Муборак Алимҷоновна

қарор мекунад:

Диссертасияи Алимова Муборак Алимчоновна дар мавзӯи «Рушди бозори хизматрасониҳои алоқаи мобилий дар шароити рақамикунioni иқтисодиёт», барои дарёфти дараҷаи илмии номзади и.мҳои иқтисодӣ аз рӯи иҳтисоси 08.00.05 – иқтисодиёти соҳаи хизматрасонӣ (08.00.05.01 – Савдо, хизматрасониҳои тиҷоратӣ ва маишӣ ҷавобгӯ ба талаботи муқарраргардида арзёбӣ мегардад ва барои ҳимоя ба Шурои диссертасиҷии 6D.KOA-012 назди Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон пешниҳод карда мешавад.

Ҳангоми овоздиҳӣ ба масъали додашуда 22 нафар дар маҷмуъ иштирок доштанд, аз он ҷумла бо ҳуқуқи овоздиҳӣ 18 нафар. Натиҷаҳои овоздиҳии кушода ҷунин аст:

тарафдор	- 18
зид	- нест
бетараф	- нест

Хулоса дар маҷлиси васеи кафедраи иқтисодиёт ва ташкили соҳибкории Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон аз 6 – уми феврали соли 2024, суратҷаласаи №7 қабул шудааст.

Раиси ҷаласа:

Мудири кафедраи иқтисодиёт
ва ташкили соҳибкорӣ, н.и.и., и.о. дотсент

Алимов К.К.

Қотиб:

н.и.и., муалими қалони кафедраи
иктисодиёт ва ташкили соҳибкорӣ

Тӯлиев М.С.

Имзои К.К., Алимов ва М.С., Тӯлиев-ро тасдиқ менамоям.

Сардори раёсати қадро
ва корҳои маҳсуси ДДТТ

Пирзода С.